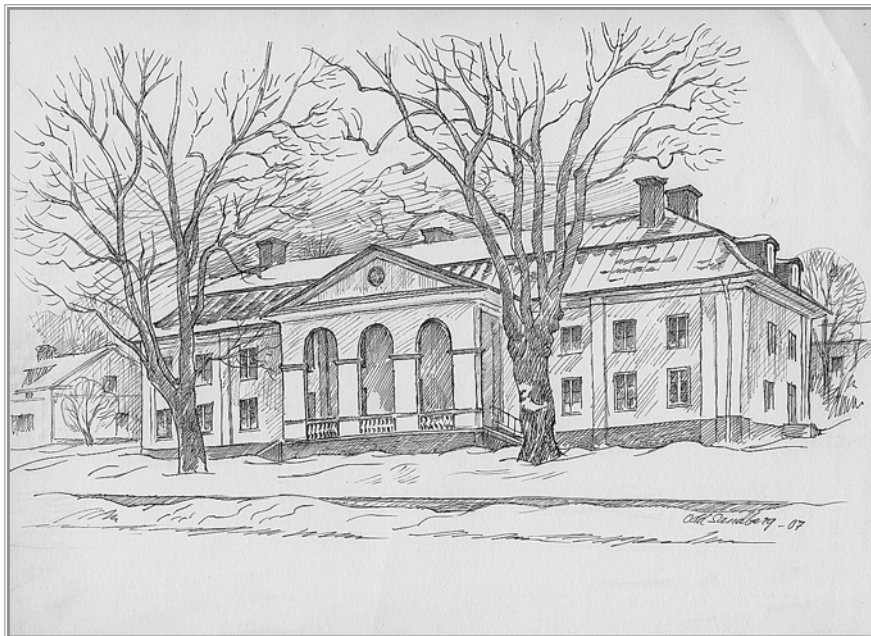

ELEONORA-POSTEN

*Lovö Hembygdsförenings tidning
Nummer 4, December 2007, Årgång 16*

*Lovö Hembygdsförening önskar sina medlemmar
en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År*

Extra tjockt julnummer!

FOTO: JOAKIM VIKSTRÖM

KALLELSE

Medlemmarna i Lovö Hembygdsförening kallas till ordinarie

ÅRSSTÄMMA

Torsdagen den 21 februari 2008 kl. 19.00 i Klockargården

**Från kl.18.30 serveras öl, vatten och smörgåsar,
kaffe, the och kaka.**

Av medlemmar väckta förslag bör vara styrelsen tillhanda
senast måndagen den 4 februari för att bli behandlade.

Efter mötets avslutande ca 20.00 bjuder vi på ett spännande föredrag

VARMT VÄLKOMNA !
Styrelsen

Kära Eleonoravänner!

Så står då Julen med stort J för dörren. Det man inte hunnit med under de senaste elva månaderna - det ska man istället göra på tjugotre dagar den sista månaden. Den ekvationen är hopplös att lösa - men ändå upprepar den sig från år till år.

Själv saknar jag för närvarande ett kök. Familjen är istället omringade av dammigt byggstök snarare än rent och stämningsfullt julstök, en ekvation jag så onödigt hittade på och tyckte mig lösa så sent jag bara kunde! Men med min optimism så hoppas och tror jag att "köksekvationen" blir löst lagom till julafton (läs: 23 december runt midnatt...).

Stina, vår kära redaktör, har däremot fått ihop ett härligt julnummer som både hon och jag hoppas ska ge en stund god läsning. När ni njutit av den så är ni hjärtligt välkomna att besöka oss i vårt lilla stånd på Drottningholms julmarknad, helgen den 8-9 december. Där kan vi kanske, förutom att njuta av adventshelgen, också samspråka kring andra former av ekvationer som finns runt omkring - miljöekvationer, förbifartsekvationer, kulturlandskapsekvationer mm.

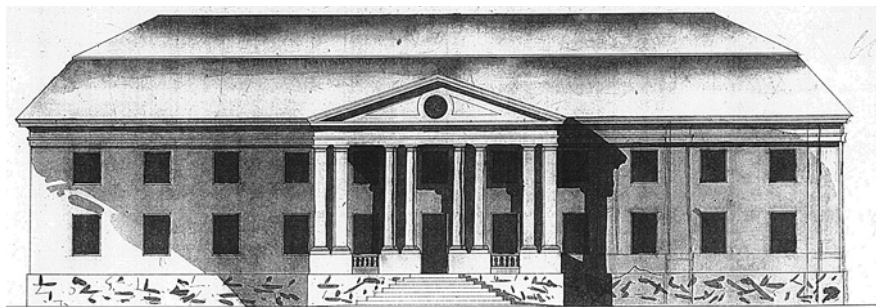
Ju fler besök vi får - desto trevligare!

Väl mött på julmarknaden!

Fram till dess och och längre därtill önskar vi alla i styrelsen våra medlemmar en riktigt

God Jul och ett Gott Nytt År!

Susanne

Ritning till Kanslihusets fasad av Olof Tempelman ca 1785

KANSLIHUSET

Den 6 maj 1782 utfärdade Gustav III ett "foundations- och fribrev" för Malmen, som "utan att bära namn av stad" därmed fick stadsrättigheter. Kungens förhoppning var att locka "nyttiga och trefna näringsidkare" att etablera sig i Drottningholm. Redan som kronprins på 1760-talet hade Gustav III utfört en ritning med kvartersindelning för Malmen, men arbetet med en mer regelbunden och ståndsmässig bebyggelse mot parken påbörjades först i början av 1780-talet. Tanken var att Malmen skulle bli en förstad med bl.a. stallbyggnader, liknande den i Versailles, och det första hus som uppfördes var Hertigarnas stall vid det planerade brofästet. När Drott-

ningholms broförbindelse med fastlandet invigdes 1787 var ett flertal av byggnaderna i Långa raden uppförda. År 1795 besökte Jonas Carl Linnerhielm Drottningholm och skrev i sin resedagbok om "...en lång Gata, täck genom lummiga Löfträd och Trädgårdsanläggningar å dess ena sida, ansenlig genom stora byggnader i god smak å den andra. Bland desse utmärker sig i synnerhet Ståthållare-Cantziliets Hus, vars facade prydes af fristående Colonner och utgör en ganska vacker byggnad."

Olof Tempelman

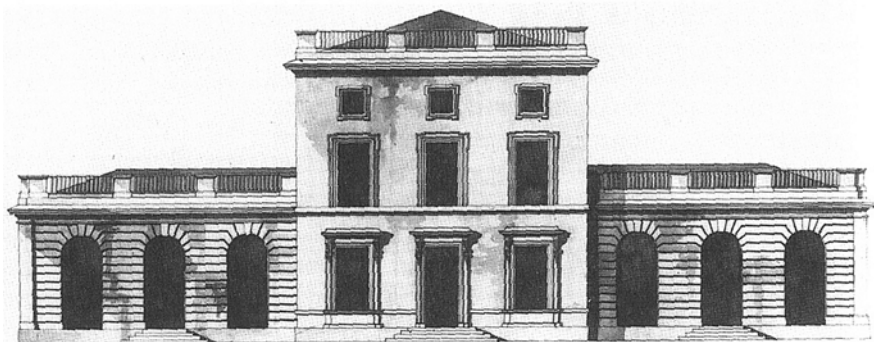
Kanslihuset uppfördes som ett put-sat tegelhus efter ritningar som tro-ligen utförts av Olof Tempelman i nära samarbete med överintendent Carl Fredrik Adelcrantz, Tempel-mans chef. Efter Tempelmans rit-

Olof Tempelman

nämligen ståthållaren och hans personal inte bara Drottningholms Slott utan hela Svartsjö och Drottningholms län samt Malmen med sina stadsrättigheter. Huset fick därför en planlösning som lik-

nar planerna för de länsresidens som uppfördes under 1700-talet. De kännetecknas av en stor sal i byggnadens mittaxel som ibland kallas "Conference Sahl" med en oväntat modern benämning, och

Tempelmans ursprungliga ritning till Gustav III:s paviljong på Haga

flankeras av kontorsrum. På Kanslihusets ritning kallas den drygt 50 m² stora salen "Ståthållare Embets-Cancellie" och dörrar på var sida leder till "Sekreterarens Skrifkammare" och "Ståthållarens EmbetsRum". Till salen utförde Molin boasering (väggpanel) i rutor, väggfasta skåp för arkivering och ett stort (ca 3 x 1,5 meter) bord med rundade kortändor och en låda i sargen. Salens övriga möblering bestod av 28 brunbetsade stolar med svarta lädersitsar. Man kan tänka sig att den inte bara användes för formella möten utan också tjänade som samlingspunkt för den bofasta personalen och deras familjer, till exempel vid husförhör.

1780-talets "hyresgäster"

Bottenvåningen fördelades därutöver på två våningar om fem rum och kök som disponerades av ståthållarämbetets sekreterare, som i slutet av 1780-talet hette Magnus

Ullholm, och kamrer, fram till 1788 Gustaf Leutander och därefter Anders Wetterwik, med familjer och tjänstefolk. Att döma av snickaren Molins räkning var bottenvåningens inredning något mer påkostad med större fönster och huvudsakligen helfranska dörrar med utanpåliggande listverk runt dörrspeglarna, medan övervåningens rum hade något mindre fönster och dörrar med halvfranska, något enklare listverk. Enligt inventariet 1788 fanns på övervåningen ett antal rum för resande, en skolsal, samt tre kammare. Dessa disponerades av hovpredikanten Johan Lenholm, kanslihusets arkitekt Olof Tempelman samt "ingenieur", troligen den "capitaine mechanicus" Magnus Adelsvärd som under Adelcrantz' ledning förestod väg- och brobygget. Redan följande år hade även övervåningen delats upp i två våningar, en större för assessor Hedin och en

*Kongl. Myntet – senare Kanslihuset i Stockholm!
Den stränga portiken tillkom i samarbete mellan Tempelman, Adelcrantz och Gustav III*

mindre för slottskanslisten, samt ett rum för kontorsskrivaren.

Inredning och möbler

I rummen på såväl botten- som övervåning sattes fyrkantiga eller runda, vita eller gröna kakelugnar

av kakelugnsmakaren Georg Lundquist. På väggarna nubbades papperstapeter, som i tapetmakare J. Norrmans räkning beskrivs som smårandiga och ”småparquettiga”, vilket troligen syftar på något slags rutmönster. Ett par finare rum fick

toppmoderna arabeskbårder i hela stycken. Så gott som samtliga fönster fick rullgardiner av linnelärft, som levererats i blå-, grön-, röd- samt gul-vitt av Olof Söderström. Kanslihuset möblerades med målade och betsade byråar, bord och stolar av svenska träslag som al, björk och furu. I de fall sittmöblerna hade stoppning med klädsel var den av läder, linnelärft eller kattun, det vill säga inhemska, i några fall kanske rent av lokala produkter. Av kattun var också sängarnas gardiner och omhängen. I kamrerens rum på bottenvåningen och kanslistens rum på övervåningen fanns som extra statusmarkörer speglar med förgyllda ramar, men de flyttades till hovdamernas rum i Prinsessans paviljong (Hovmarskalkflygeln) när den stod färdig i början av 1790-talet.

Polis och frisörer

Husets allra enklaste inredningar återfanns i de sju vindsrummen med en gemensam köskammare. De hade fönsterkuper mot husets baksida, gröna kakelugnar, och disponerades av bland andra Drottningholms polisgevaldiger och "Pagernes Hårfriseur". Här uppe var flertalet möbler inte ens målade och textilierna var av enklare slag. Frisörerna fick till exempel dela två dubbelsängar och två "gamla filtar". För vindsrummen hade snickaren Molin tillverkat "fyrfyllningsdörrar" av en så enkel och ålderdomlig typ att de ännu bevarade dörrarna antagits vara återanvända 1600-talssnickrier.

Kanslihuset fram till idag

Under de gångna tvåhundraåren har Kanslihuset naturligtvis renoverats och moderniserats flera gånger. Dagens planlösning och uppdelning i lägenheter tillkom vid en större ombyggnad omkring 1910 då den stora kanslisalen delades mellan bottenvåningens två lägenheter. Vid samma tid revs också en del av "Nya Stenstallet" som hållit samman Kanslihusets och Apotekshusets baksidor i en nästan sluten gårdsmiljö. Ståthållaren som ursprungligen bara hade sina kontorslokaler i Kanslihuset flyttade sitt hushåll dit på 1820-talet och så sent som på 1980-talet beboddes husets största våning av den dåvarande slottsfogden. Slottsförvaltningens kontor låg då sedan länge i Apotekshusets bottenvåning, där det ligger än idag.

Kanslihuset är numera indelat i fyra moderna bostadsvåningar, med ganska väl bevarade 1780-talssnickrier av Sven Molin samt en och annan ursprunglig kakelugn. Köken ligger kvar på sina ursprungliga platser och i våningsindelningen kan man ana 1700-talets rumsdisposition: Sekreterarens rum i bottenvåningens västra del bebos av familjen Alm; och kamrerens i den östra av artikelförfattaren med familj; i övervåningen bebos slottskanslistens rum i väster av familjen Beck-Friis samt assessor Hedins rum av familjen Wachtmeister.

SOH

Adolf Fredrik Munck

Spännande män i Kanslihuset – på 1700-talet

Den förste ståthållare som kunde hålla möten i den stora salen, varav 1/3 nu är förf. sovrums, och hade sitt skrivkabinett i det lilla rum

bredvid köket, (som vid ombyggnaden 1910 blev jungfrukammare och numera är förf. tonårssons rum, med allt vad det innebär) var ingen

mindre än den namnkunnige Adolf Fredrik Munck. Han var född 1749 i Finland, i ganska enkla förhållanden, men flyttade till Stockholm och lyckades som artonåring få tjänst som kammarpage vid hovet. Gustav III hade redan som kronprins fattat tycke för den stilige pagen och sedan han tillträtt tronen 1771 steg Munck raskt i graderna och upphöjdes med tiden till greve. Vid bara tjugosex års ålder utnämndes han 1775 till förste hovstallmästare, vilket var en mycket prestigefylld befattning med administrativt ansvar för hovets transporter och logistik. Hovstallmästaren behövde egentligen aldrig sätta sin fot i det smutsiga stallet.

Hur stort förtroende Gustav III hade för Munck bevisas av att det var till Munck kungen vände sig då han behövde hjälp att närma sig drottning Sofia Magdalena. Äktenskapet var efter nästan tio år fortfarande barnlöst, vilket inte var underligt då det inte ens var fullbordat. Munck hade förutom kungens förtroende rykte om sig att vara kvinnokarl, och att han då vid mitten av 1770-talet hade ett förhållande med en av drottningens kammarfruar underlättade. Genom hennes förmedling kunde Munck få tillträde till drottningens privata rum, ända in i sängkammaren. Muncks konkreta sexualundervisning kröntes med framgång då Sofia Magdalena äntligen blev gravid 1778. En glädjestrålande drottning belönade honom bl.a. med sitt

eget briljanterade miniatyrporträtt, vilket kanske inte var en alldeles lämplig åtgärd...

Då hade nämligen ryktet börjat sprida sig att Munck, som smugit i drottningens sängkammare i flera års tid, var far till det väntade barnet. Kanske hade det uppstått inom kungafamiljen då hertig Karl insåg att hans möjlighet att efterträda Gustav III på tronen minimerades om en kronprins föddes. Ryktet kom att orsaka den stora brytningen inom Gustav III:s familj eftersom hans mor Lovisa Ulrika dessutom valde att tro på det. När kronprins Gustav Adolf var ett halvår gammal skrev Munck en detaljerad redogörelse för den s.k. försoningen mellan Gustav III och Sofia Magdalena, inte minst sin egen roll i den.

År 1782 utnämndes Munck till ståthållare på Drottningholm, och fick i samband med kungens resa till Italien följande år ansvar för bygghuset och anläggningen av den engelska parken. Här har han gett namn åt backen och kullen som avslutar den franska barockträdgården. Den karriärlystne Munck gjorde sig inte bara osams med trädgårdsarkitekten Piper; senare delen av 1780-talet dalade hans stjärna också hos Gustav III. Under förövändning att det var på kungens befallning startade Munck 1791 tillverkning av falska s.k. fahnehjelmare nere vid Lugnet, som ligger utefter Fornstigen nedanför Breidablick sydväst om Kina Slott. Vid Lugnet hade Gustav III år 1780

låt it anlägg en liten alkemisk verkstad där han hoppades att man skulle kunna framställa guld.

Fahnehjelmare var ett slags skuldsedel som gavs ut under kriget med Ryssland. När de falska sedlarna skulle växlas av Aron Isaak i Åbo upptäcktes förfalskningen, precis före mordet på Gustav III. Hertig Karl tvingade Munck att med egna medel återbetala beloppet, som ansågs ha uppgått till totalt 200 000 riksdaler, att avsäga sig sina titlar och gå i landsflykt. Munck bosatte sig i Italien, där han dog utfattig 1831.

Som ståthållare på Drottningholm efterträddes Munck av Erik Ruuth. Också Ruuth hade finska rötter genom sin far riksrådet och viceamiralen Gustaf Ruuth, men var född i Stockholm 1746. Redan som elvaåring skrevs han in som kadett i Karlskrona, men lämnade det militära för en hovkarriär 1768. Också Ruuth blev med tiden förste hovstallmästare, men till skillnad från Munck var Ruuth också politiskt intresserad och blev en uto-mordentligt driftig ämbetsman och politiker. År 1788 ersatte han Johan Liljecrantz som finansminister och lyckades som sådan hjälpligt finansiera kungens krig mot Ryssland med utländska lån. Efter krigsslutet hölls han personligen ansvarig för

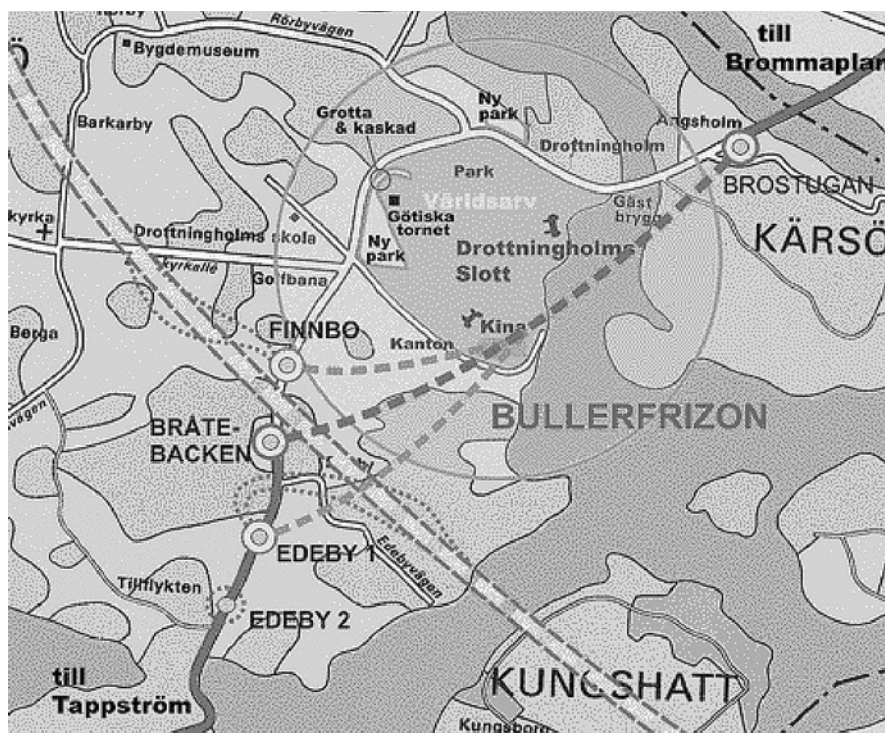
lånen och tvingades lämna sin post 1790. Som lantmarskalk under riksdagen i Gävle 1792 gav han sitt stöd till Gustav III, vilket resulterade i att han upphöjdes i grevligt stånd kort före Anckarströms skott på maskeradbalen. Under förmyndartiden fick Ruuth åter ekonomiska problem på grund av en konflikt med Reuterholm, hertig Karls förtrogne. Under en period lär till och med det ruuthska matsilvret ha varit pantsatt.

Ruuth lämnade för en tid hovet och politiken för att i stället att ägna sig åt näringslivet – med stor framgång. Liksom sin företrädare på finansministerposten, Liljecrantz som var delägare i Mariebergs fajansfabrik, intresserade han sig för tillverkning av lergods. På herrgård Ulvsunda, inte långt ifrån Drottningholm, hade han redan under 1790-talets första år startat en fajansfabrik. Ruuth ägde också flera gods i Skåne och i Höganäs grundlade han i slutet av 1700-talet den stenkolsbrytning och lerkärlsframställning som existerar än idag. Där står han numera staty och har fått ett modernt kulturhus uppkallat efter sig! Ruuth fick också, trots att han var en av de trognaste gustavianerna, upprättelse redan under sin livstid – han dog 1820.

forts på sid 18

T.h: Erik Ruuth, som bland annat gått till eftervärlden för sin introduktion av Herrgårdskosten.. Erik Ruuth står staty i Höganäs.

Förbifart Drottningholm

Eleonora-Posten hamnade på...

...Peter Tuckers presentation av sitt förslag *Förbifart Drottningholm* i Erskinesalen den 22 oktober. Han berättade lärorikt och intressant med bl.a. sina egna fantastiska målningar från Drottningholmsparken som pedagogiska och informativa illustrationer, om hur algblooming-

en och de mer och mer igenvuxna dammarna fått honom att börja tänka. Dels på hur man skulle få ett vattenflöde i dammarna, dels på hur man skulle kunna rädda parken från trafikbullret från Ekerövägen, som om Förbifart Stockholm byggs kommer att bli mycket värre.

Mycket av det som sades kan vi instämma i, t.ex. att vi måste föra fram att världsarvet är i fara om Förbifart Stockholm byggs, och hur hemskt det kommer bli borta vid Lambarudd där den sexfiliga vägen är tänkt att gå i dagen och ut på den stora bron över Lambarfjärdens vattenspegel. Eller att Ålstensleden, senare återuppstånden som Diagonal Ulvsunda och den vägdragning som ursprungligen förordades av Länsstyrelsen, är ett mycket bättre alternativ än Förbifart Stockholm över Lovön. Också hembygdsföreningen har i åtskilliga mer eller mindre offentliga skrivelser och inlagor, ofta signerade Per Borgström, förordat den dragningen av kringfartsleden.

Däremot ställer vi oss lite frågande till andra uppgifter, t.ex. att dammarna helt skulle sakna till- och utflöde. Det Piperska utloppet byggdes och går i tunnel från den nedre dammens slut nedanför teatern bort till ångbåtsbryggan. Sedan snart tjugo år finns också ett litet tillflöde. I samband med den muddring som då gjordes, lades slangar kopplade till fontänernas pumpsystem i dammarna, så att nytt vatten pumpas ut i dammarna nattetid när fontänerna är stängda. Dess värre tycks denna åtgärd inte vara tillräcklig, men för Statens Fastighetsverk skulle det sannolikt vara både billigare, enklare och antikvariskt mer korrekt att förstärka och förbättra det redan existerande pumpsystemet än att bygga till en Piperpastisch nedanför Götiska tor-

net. Att dammarna grundas upp och slammar igen beror nog till stor del på den stora mängd löv som varje år hamnar i vattnet och funderar man över kemikalier och gödningsmedel som kommer med grundvattenet bör man nog lyfta blicken bortom de små åkerlapparna allra närmast parken.

Visst måste vi till alla pris skydda vårt världsarv, men vi är tveksamma till tunneln "Förbifart Drottningholm". Det tycks så enkelt att bygga en tunnel och – vips – så försvinner bilar, buller och avgaser under jorden. Men är det verkligen så enkelt? Även om Förbifart Drottningholm skulle vara av betydligt mindre dimensioner möter den och medför samma problem som Förbifart Stockholm:

Det är osäkert om det går att bygga tunnlar, då stora delar av Lovöns mark är gammal sjöbotten.

Långa flerfiliga biltunnlar kräver avgastorn runt vilka halterna av ohälsosamma ämnen blir extra höga – var skulle sådana torn komma upp från Förbifart Drottningholm?

Också ett mindre tunnelbygge orsakar stora sår i landskapet. Förbifart Drottningholm skulle ha en tunnelmykning med trafikplats på Kersön, som är ett mycket uppskattat friluftsområde med en biologisk mångfald större än Nationalstadsparkens. Därtill kommer en mynning och en rondell på själva Lovön. Peter Tucker kan till och med tänka sig två tunnelmykningar och rondeller mellan Edeby och
forts sid 19

Här har vi bullat upp!

Det finaste hembageriet finns på Ekebyhov!

*I alla fall när Lovö hembygdsförening står för Ekebyhovs kaféhelg.
TACK alla som bakade allt läckert vi kunde sälja i kaféet.*

Ett litet gäng på tio personer invaderade slottet med korgar, burkar och fat fyllda med bröd, kakor, äppelpaj och kladdkakor. Barbro dukade upp allt på lämpliga fat. Vaniljsås och gräddade vispades. Linnea skötte kaffebruggaren, Susanne bredde smörgåsar. Febril verksamhet rådde i köket för att få allt färdigt till 12-slaget då portarna

öppnades för allmänheten. Åke startade diskmaskinen, Bobo satt i kassan, redo att ta emot betalningen.

Jörgen dukade upp Härjeböckerna, vandringsguiden "Promenera på Lovön", vykort m.m. i hallen. Sven Faringer hängde upp hustru Anettes "Varglappar" och lade ut

Styrelsemedlemmar/kökspersonal ledde allsång tillsammans med Lovöpojarna

broschyrer med Varglapparnas historia. (Varglapparna i original finns i slitet skick hängandes i Magasinets översta våning. Det jagades varg på Lovön redan under Gustav III:s tid!)

Utanför regnade det, några blöta vandrare steg in och tog för sig av allt det goda. Sven F med spelemanskompisen Christofer Hallgren började spela för de fåtaliga som bänkat sig i matsalen - Wrangelska salen kändes alldeles för stor. Så småningom droppade det in några fler kaffesugna. Stina, Bobo och Susanne började sjunga med i låtarna, snart stämde alla kaffegäster in och lördagstimmarna försvann i en härlig stämning. Simon höll koll på vad gästerna skulle betala för allt de tagit med på sina brickor.

Söndagen bjöd på skönt höstväder, många sökte sig ut till Slottet. I köket blev det riktigt stressigt kring ett-tiden. Visgruppen Kristall gjorde sig i ordning för sitt uppträdande, deras tema hade rubriken "För att lära sig leva". Wrangelska salen blev fylld av åhörare.

Alla njöt av gruppens underbara sånger, spel och diktläsning. En högtidsstund!

Den sista timmen tömdes de flesta kakfaten på äppelpajer och kladdkakor, smörgåsar och småkakor. Kaffet behövde ständigt bryggas nytt, tomma kaffekoppar och fulla brickor bars ständigt ut till köket, diskmaskinen gick för högttryck, kakfaten fylldes på, mängder med vaniljsås och vispgräddde
forts nästa sid.

Marsvinsholmsost – en god herrgårdssost.

forts från sid 12

Vi ska avslutningsvis inte glömma Ruuths insatser för svensk matkultur och kanske kan EP:s läsare också skänka en tacksamhetens tanke till den driftige Erik Ruuth vid frukostens ostmörgås: Ruuth som varit ute och rest i Europa tyckte att de svenska ostarna smakade ganska illa. Till sitt gods Marsvinsholm i Skåne bjöd han därför år 1786 in schweizaren Pierre Nicolas Dubas de Rougemont för ta fram en svensk ost liknande den Ruuth ätit utomlands. Resultatet blev den ost som idag kallas herrgårdssost!

SOH

forts från föreg. sid.

vispades och fylldes på i tillbringarna.

Klockan i Slottet slog fyra slag. Dags att gå hem för de kvarvarande gästerna.

Dags att plocka reda på alla tomma burkar och fat, diska det sista och tömma disk- maskinen. Jörgen tog hand om stora kassalådan, Sven F tog hand om lilla kassalådan som gått i baklås. Dags att

torka alla bord, dammsuga alla salarna, städa toaletterna och köket. Till sist skriva under checklistan, skriva i dagboken, släcka alla lampor och låsa alla portar.

Vi som jobbade i helgen var Susanne W, Barbro B, Kylli J, Jörgen E, Stina OH, Bo L Åke R, Ingrid C, Simon W, Linnea D, Mippe S, Gunnel S, Inger F, Karin N.

KJ

forts från sid 15

Kanton om inte Förbifarterna Drottningholm och Stockholm kan samordnas.

Vi i hembygdsföreningen vill väldigt gärna värna världsarvet Drottningholm, men vi ser så gott som hela Lovön som en del av det. Odlingsskapet i den s.k. Kronoparken, med anor i Gustav Vasas tid, som utgjorde den ekonomiska förutsättningen för slottsbygge och hovliv på Drottningholm, är visserligen inte formellt

utnämnt till världsarv, men att det är bevarat är internationellt sett lika unikt som det formella världsarvet – själva slottsområdet. Så länge ekeröbilisterna ändå måste passera ett par flaskhalsar, den trefiliga och svårligen ombyggda Lindötunneln, liksom den trefiliga och svårligen ombyggda Nockebybron, ser vi ingen anledning att bygga en fyrfilig tunnel under Drottningholmsparken utan hoppas på andra lösningar som är mer skonsamma mot våra öar och världsarv.

KJ&SOH

Nya medlemmar hälsas välkomna!

Familjen Wachtmeister, Kanslihuset, Drottningholm

Thomas Göthamn, Stockholm

Marie Jansson, Stockholm

Johannes Tovatt m familj, Ekhaga, Drottningholm

Anna Stelling, Bromma

ELEONORA-POSTEN

ISSN 1651-6508

Utges av Lovö Hembygdsförening

Postadress: Eleonora-Posten,

c/o Stina Odlander Haubo

Box 12, 178 02, Drottningholm

e-mail: haubo@telia.com

Manusstopp till nästa nummer den 27 januari 2008

Lovö Hembygdsförening

c/o Susanne Wallenberg

Nedre Viken, PL 112

178 93 Drottningholm

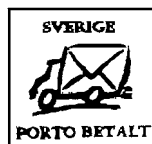
e-Mail: info@lovohembygd.com

www.lovohembygd.com

Postgiro: 8812-0

FÖRENINGSPOST

B

Avs: Nedre Viken, PL 112
178 93, Drottningholm

Julmarknad

Drottningholms julmarknad går av stapeln

helgen 8-9 december.

*Vill du hjälpa till i hembygdsföreningens stånd?
Kontakta Kylli Johannisson på telefon 37 45 19.*